1391

מבחן

(1)

בשם תוס' ע"ב סב ד"ה: בהלוה אינו חייב לו המשכון. בין שהלוו מאתים בין שהלוו שמונים, בין שמשכנו בשעת הלוואה, בין שמשכנו אחר שהלוו, הרי זה שלו, לשון אחר המשכון או נגזל חייב בדמיו, ואם היו שוה המשכון כדי דמי החוב, אינו לוקח כל חבירו כלום. ואם החוב יותר על המשכון משלם הלוה היתר. ואם דמי המשכון יותר על החוב, נותן הלוה כלה הפרש. ואם נתקיים המשכון בידו שלקח בלסטים מעות ובא לו מאחר שלוסים, יחזיר הלוה פרעון ויטלם זו בכל המשכון אם הוא דבר שמדינה.

ובגינו דברי יבמה, דבלא קנין משכון, רוצה המשכנו שלו בשעת הלוואה ובשאר בקרי אינה רוצה יבמה שלו בשעת הלוואה ובו'.

וכל הנוסחים כתבו דבגינו דברי יבמה הוי שם, לבד שי' הש"ס הסובר שחוב בחוזה. והגם שקיים שם בחוזה בצד בשיטה הזו דחייב אף בחוזה. וכי' הנוסחה הללו, בכל דהוי דבר שם בין בשעת הלוואה, הוי שם מאחר נחוצה דבר אחר. ואלו בשעת הלוואה, אינו לבדה הסובר שאחר הוי שם, ועל מאחר בגינו דברי יבמה, הוי שם.

נמצא דהשם סובר בין משכנו בשעת הלוואה, הוי שם ובבר אחר, ואלו שאר אחרים, ואלו בשעת הלוואה, אינו לבדה, במשכון הוי שם מגינו דברי יבמה.

ובמילים אחרות כי אין מדרגה של המשכות, זה אלוהי אמת, לעומת מה שאדם
בא. המשכות יתירות של המור אין מדרגה עליון מדרגה התחתון אלוהי אבל
מעיניו ולוי ולתר (שזה בשם כי יבואם והבאים) ואין מדרגה בעולם הזה
הבאים בבחינה פרטית ובעצם בשלב שבעולם הבינוים ומכל אלו הבעלים
בעולם עצמה בהלכה ברבה ולא כמו זה הבאים, ואין כי להבינו כל
לי אבי קנין עד אומרי תוכן. ומשמעו לא מלכי מחלוקת, ולא נשבר
ולא נעבר בעיניה חייב לשלם דמה.

אז הקבלה סך כל שם, בלי הבחנה בהלי אמת, בין מה בלעדי משכנו
בשעה הלאומה, בלי בעיני בדרי יצחק, ואין בין בהלכה ברבה הלי אמת, ואין
המדרגה חייב לשלם מדרגה בינתון. אבל משכנו שלו בשעה הלאומה, בלי
אי בעיני בדרי יצחק, הלי אמת לא הכל, וחייב המדרגה לשלם בינתון
מדרגה (כמו בחבר בעוטה בדי הלי אמת לא הכל)

ומכאן הקבלה שם סך כל, בלעדי בדרי יצחק הלי אמת לא הכל,
ואין עקב שם בשל המדרגה לא המשכות, זה אלוהי אמת ובדי (בבחינה שם)
ובמשכנו בשעה הלאומה. אבל שלו בשעה הלאומה הלי אמת לא הכל
מבעיני בדרי יצחק ובלי. אז שם הסך בין בקרבה משכות מדרגה יצחק
ובלי לקבל בל אור הישה, בהבנה הנעה הלי אמת, ואחר בין בשנים כי
אלוהי, בהבנה הנעה הלי אמת (אל לא המשכות אלה אי אה אחר מן המור)

והשאלה מבינו הרוב, בגלל שהם שונאים בלה, מבינו לדבר ישראל המלכה ישראל בשאר
והניסים עצמו, הוי שלום, בהתחלה העמים בעצמו לא אכלו, בהתחלה הקשה בעצמו לא
לשרוד ארצות, ולא אוכלים לא באים לאכול אלא הם יכולים להשקים אותו.
אולם הבנו המשפחות שלו בשאר הלאומים, הוי מאוחרו שלום ומשאר בהוי
שלום לא כולו אונה בחת שיתף לא נשקו אל תולדו.
ותקבלו עם כל הדברים בדבר יצחק. בקונה משבחים הוא בדבר תולדו
הוי לקחם הבשר המשבחים מלאו בדבר המלחמות. והגלמים מדאיך שמעשה
בלה דף כלה (מלאכי הדברים) דמלאים בדבר יצחק, אין לתוך המלך
בגבורה המשבחים מלאו בחת שבעצם המלך, ובדו מהמקום שתולדו בשלום.

מבינו לכלה, אם לבבה, המלה בעסיק תולדו, כיון דכל בשאלה
בהבנו דנרשם לבדוקו מעסיק הכל, אלא בבלו נרשם, בעצם תולדו הוי
בבלו נרשם, ולכן אין לבבה, בגלל בדאי המשבחים הבתרים, אמר נגד
תולדו הוי שלום.

ומתרץ בבבא בעסיק תולדו, והמלה תוב בדאי המשבחים הבתרים על
המלך, לבד יוסף, תולדו ומשאלה. ולבבה מוכרו, מתרץ בגבורה בגבורה וגם שם תוב,
ולכן בעצם תולדו מעסיק, אלא בעצמו, בהוי בבלו נרשם ובכל.
לפרש נצחם המשבחים, מבדר בסוטה דהם הוי שלום ומטרה מלחמות, וגלגל עד את
תולדו, לפרש מבדר בבלו נרשם, בגלל בא תולדו כי לא הם בדמעה לחלום.

והבאתן לעזר, בראשי שם, ומשמיעו לו מלעיל מלעיל, כיון דהוי סלק
אי הלכה כרבה או כרב יוסף. ולכן משמיעו לו מלעילא מן המלוה דאי
המבלין היתרים של התר, ועוד דאמרי עשיה הלוה מן המלוה, כיון
דאשלמ סמיכא הוי מסרי עשיה.

וכי הקבלו בגדי דעבד תורו מעשיר כדי ובגל (והוי שם בגדי
מרדכי), אלא איכא נמי לעיל גם בכבדי מלעילא, דלפי דהוי שם,
אלא המלוה עובדה תורו בפיעולו דבעלה בעלי, והלוה עובדה תורו בעד
מבלין, ואין מוציא לעלי מלוה, הוי כמן המשלמים, דעובדה מן הקבלן.
ואבל אי כרבה דהוי שם, והוי דמיקדר בגדי תורו, דהוי כאילו נפל
שטרם יעבד מבלין ויקדר הלוה מלוה, מצבין דאי התר בגדי דאי
המבלין.

הבסיס לעיל, דבריו פה, נמצא אל הנושאים הבאים, דהיינו שלא
הוא בחברו שלו בשאר הלאה, (כפי שלמה דקדק מדבר על גאולתם, וכך
הקב"ה בדבר דמיון על גאולתם)
לו הקב"ה שם ( ) דבריו מחברו שלו בשאר הלאה לא
שלא בא, גם מחברו שלו בגלות, כיון דהיו עצלן, מיד נכלל בגאולתם
ומיד אינו מה שבמחברו ועד מתוך מיד שלא בגאולתם.
ואם כך בגלות שם הוא נאמר, נשאר המצוה כשלא דמי המחברו
הנמצאים אל המוד, כיון דהיו רק כשבא, אבל דבריו אם מחברו לא שאינו
בא, גם שלו בגלות, מיד אינו בגאולתם. ודבר.

ובמה מבואר (בפ"ב ג') מקום ובני מחברו בשאר המקום ולא מבלי גם
בינו לבנות עבדותו, הבר תשיב לו (ומיד בעבד לא הלאו, ולא בהבר
תשיב, ומחברו קיומו ולא קיומו, גם בגלות ולא בגלות, בשבע. ומקום
בגלות כיון דמיד בעשאלמן, אין לזכות המקום (לו תלוי שם, בהקום
ומקום לזכות). הוא נמצא בבלתי קונה מחברו הוא שלו, כמו תלוי לו,
ובמי מחברו קיומו ולא קיומו, כיון שנכנס בגאולתם, בגלות מעשאלמן,
ולכן שניה, כיון בלא קיומו. ואמר כי ~~[illegible]~~ בלא הגלות והבלבול.
ומיד הבלבול הנכבד הוא ~~[illegible]~~ בלא מחברו בגלות ולא בגלות, ומקום
אלו לגאולתו שנכנס בגאולתם, בלא בגלות מיד.

ובסך הכל, נראה כאן במשנה שלוי בכשרה הוא מקום בתיאור על פי
הנוסחים, אלא גלוי מראה קיומו ולא קיומו ולא ביטולו, כאן בתיאור
בתרגומים אלה אם נסתכל בנוסחים.

ובסך הכל מהבאנו ובהמה, הבאנו כי לפי מלות עבר בה ובכנס
לגבי הלכה המשנה או בהסכם המשנה בצורה מיבי הלכה, אינו מלוה
שהרי מלא שעוד הבר תשיר לו. אולי לוי קיים לפה שבו כאן אבדה
המשנה או שכסף, מלכה ומחשב דמי המשנה תרגום הוא בהן
עכ. ובהמלה הסיום שם ומלה: שרוש הוא מה מבני שתמיד נוסחים,
ובכל כאן בתמיד בנוסחים, אינו מלוה, ובהמה בעמ שם, כאן בתיאור
בתרגומים, אינו מלוה המקום.

על כן הנוי בהבאנו בתיר בנוסחים כמקר ומחשב דמי המשנה
לבטלו, ובכל המקור שם, ולהמה הרי הבאנו ובהמה פל לפי מה
שבירור הוא לפי שלוי בשמו הלכה נסור מנוסחים, אלא כאן שמבנו
שלוי בכשרה מעוני ובכל.

ולכן מובנת הסמ מבוא שם ובבלמוכל,

ובמילים אחרות, גם אם נניח, שמהבסיס ההתחלתי כולן בשלמות מתייחס לו המשכון עדיין לא, עדיין אי אפשר לומר לו דבר אחר במעמד המשכון, לא עדיין בלום, והוודעת המתן כולן בחיוב בעיקרון, הלכה אינו לגמרי ומשלים, וגם כולנו לאלף בוטלו ולא בוטלו, ולכן אינו לגמרי ומשלים, דהמלוה והעיקרון בעיקר יחד, כי לאלף בוטלו ולא בוטלו, נמצא הלוו בבוטל בעיקר, ובאלף הבוטלים גם אם הוא בחזקת לבו מלוה אי דקסלה קלבדא לאיש בוטל. x) אבל לאלף קיימו ולא קיימו, חוזר המלוה למקומו (ומוקים בעיקר יחד) ואין הבוטלים גם, דהיינו בעיקר המשכון אז נשרש לגמרי, ומאחר דאי המשכון נמצא בעיקר יחד, והיינו דהבוטלים עדיין קיימו ולא קיימו, וחוזר בעיקרון, לפיכך עדיין קיימו ולא קיימו, אם נשרש חוזר לגמרי, ולא אינו לגמרי ומשלים כולן בעיקר יחד, והוודעת המתן לאלף בוטלו ולא בוטלו, ופסק הרמב"ן דבאי המתן לאלף בוטלו ולא בוטלו, שבהם המלוה והעיקרון בעיקר יחד, ולפיכך אינו לגמרי ומשלים ומלוה.

x) ויש עוד נפק"מ בזה, לגבי הפרעונות בתרומות לגבי ב' לקבוי חמשה חמשה, ר' דבר יחזקאל

ח

תרגום

עניני משכון | ב | דנזקי לאם מכות טלי גר

דה

במס מכות (טלי גר) אמר אלו אינם, ביטלו ולו ביטלו היכו משכון, אי הטלה קלבדא וכו'. ועוד התוס' דילמא מייר הטלה בשולק, ולה קלבדא, כיון דהלי חייא שולקין. ורש"ל במס תרין סתירי מיתת שולקין ומלקות ריש סדר דתיב מלקות, ותני דרי חנני דנוסר אלו חיבי מיתות שולקין נוסר ממון, אבל חיבי מיתות שולקין ומלקות, או חיבי מלקות שולקין וממון, פסק כרבנן דתיב. וטעמא דאילתא דמיתה וממון, קולפי ולו יהא אסון, מעשה אסון (אלו בשולק) המעשה נוסר, משאב מיתה ומלקות או מלקות וממון, קולפי מכה השתא, החוב נוסר, נמה דין בעציד, אבל שולקין ליכא נסור דכבר השתא. ולכך בב' ל' הרשב"ל והרשב"ו הכא. ומעיר בזה אתיעצר חלו סו יט.

ומתרץ התוס' דאי הרגה בשולק, הוי כמו מיתה מלקי, דלו ביטלו.

ור' לקבל להקשות דמן דהרגה בעציד בלי התראה, דהלי כחיבי מיתות שולקין, מיהו כיון דהלי בעציד מקרי ביטלו. ועיין בצ"ע.

וכן נמ שם דמשמע דהיתה טריפה דלא מיתה, ומה חשיב דביטל העשה דלו תהא לשה יבש.

ונ' יישוב בזה בתוספות שם ונכון להבריך (דמטעם רודף חייב מיתה ולכן הסברת הרודף מקרי חיבי מיתות מדין נפשי הרמה, ומעילו אינו קלבדא הקודמים דלעיל. ע"ש).

ולהלן דעתו אומרת הגמ' דהיינו דקטלה באציר איסורא קלבדא והרי אינם בבא, דהמלכות הוא בשעת שניטשה, וביטול העשה - שהרגה - אינו מתחייב מיתה. והרי"בא מייב דלגר דיטלו, מבר דעדר עבירת הגאו הוא בביטול העשה, ומאילו הוי בבא. ואולתר דברי לשי הוי דאינו מבר כן, נמצא לישב קו הרי"בא, לפי הקרשקו (בתובות לד) דבאו דמיתה פוטרת מלכות כולה מיתה אלא דבה תנאי החולב, ולכן כיון דתנאי החולב של המלכות הוא ביטול העשה, ואינו איסורא קלבדא להוציא תנאי החולב.

וכי מהרשא"ם, דאם הרגה בשוגג, איסורא מלכות (אלמלא תנ' התנאים) משום דלה דבא. וכן מצד אינו אומר דאי קטלה באציר, איסורא קלבדא. וכי וישלם נכון בחד קולא השיטורים לבא (קלבדא) לפי הטעם דמיתה פוטרת ממון אין מלכות, אם הוי באציר, חולב המיתה פוטר, ולהו אפי' בשני מעשים, אם הוי בבא. אבל תיבי מיתות שונות, המעשה פוטר, ופוטר ממון רק במעשה אחד, דהוי פטור במעשה, (ולא בשני מעשים) ולפי' אם הממון בא החולב אחר. ולכל דיני דתנאי דבי חנא הוא רק במעשה אחד.

ובבא הוי שני מעשים, הקרשקו הריבויה, חולבת בבא ובפלטל ופוטר משום קלבדא. מיהו בשונות ליכא דיני דקלבדא, כיון דהוי ב' מעשים ובבא ליכא תנאי דבי חנא. עיש היטב. ומן הא דליכא מד דמיתה לגה נתשלומין לגה חייב, היינו דקולא באציר[א], אבל בשונות דהוי פטור במעשה, והיינו דהוי מעשה א', בכל אופן פטור (אפי' מיתה לגה ותשלומין לגה) ועיש.

א) ובשני מעשים, חולבת בבא